

Inatsisartuni ilaasortat
Knud Kristiansen aamma
Gerhardt Petersen, ATASSUT

Nunatsinni sungiusaammik suliffissat pillugit § 37 naapertorlugu apequteqaammut akissut.

20. maj 2014
Sagsnr. 2014-095198
Dok. Nr. 1582698

Asasakka Inatsisartuni ilaasortat, Knud Kristiansen aamma Gerhardt Petersen, ATASSUT

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: iiknn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Naalakkersuisut qujassutigaaq maani nunatsinni sungiusaammik suliffissaqartitsineq pillugu apequteqaatisi.

Naalakkersuisut sinnerlugit apequteqaatisi ataani issuarneqartut akissuteqarfigissavakka.

Naalakkersuisunut apequteqaatit.

Inuusuttut sinerissami maannamut qassit praktikkerfissaqanngillat? ilinnialernissamut akuerisaasimagaluartut. Aamma Praktikkerfissat qassit maannamut amigaataappat?

Akissut

Erseqqissarneqassaaq sungiusaammik suliffissanik (praktikkerfissanik) amigaateqarneq inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni ilinniagaqalernissamut akornutaassanngimmat. Taamaattumik Naalakkersuisut suliniutigaat inuusuttuaqqat ilinniarnermikkil ingerlatsisinnaanissaannut qularnaveeqquisiisalnissaq, suliffeqarfanni sungiusaammik suliffeqartarneq eqaatsumik aqqissuussamik ilinniarfanni sungiusaammik sulisarnermik illassuserlugu.

Soorunami Naalakkersuisut suli suliniutigaat suliffeqarfanni sungiusaammik suliffissanik amerlanerusunik pilersitsiniarneq, kisiannili tamatuma ilutigisaanik kissaataavoq ilinniarfanni sungiusaammik suliffissaqartitsinissamut inissat annertusineqarnissaat, ilinniartitaanerni lærlingunik amerlanerusunik tiguisoqarsinnaaleqqullugu, neriutugalugu ilinniartut ilinniarnerp ukiuani siullermi sungiusaammik suliffissamik nassaarsinnaalernissaat. Taamaaliornikkummi maannamiit inuusuttuaqqat amerlanerusut inuussutissarsiutitsigut ilinniakkamik aallartitsisinnaalissammata.

Tamatumunngalu ilanngullugu Naalakkersuisut erseqqissaatigissavaat Naalakkersuisut ilinniartitaanermut pilersaarutaat il suliniutissanik arlaqartunik imaqarmat, maani nunatsinni sungiusaammik suliffissanik amigaateqarnerput qaangerniarlugu suliniutaasunik. Suliniutit pineqartut ingerlanneqarnerisigut Naalakkersuisut kissaatigaat sungiusaammik suliffissaqartitsinerup siuarsarneqarnissaa, inuusuttuaqqanut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu ataatsimut isigalugu iluaqutaasussamik.

Taamaattumik Naalakkersuisut ilaatigut aamma suliniutigaat sivikinnerusumik sungiusaammut isumaqatigiissuteqartarnermik eqqussisoqarsinnaalernissaa. Piffissani sivikinnerusuni sungiusaammik suliffissamut isumaqatigiissuteqartarnermigut, suliffeqarfiit amerlanerusut sungiusaammik suliffissanik pilersitsinissaminnut periarfissaqalissammata. Tamatumanili piumasaqaataavoq lærlingip piffissap ilaani sungiusaammik suliffissamut isumaqatigiissuteqarfiginngisaani ilinniarfimmik sungiusaammik sulisarsinnaanissaa. Fagitigut illersorneqarsinnaasumik piffissap

sungiusaammik suliffiusussap sivikillineqarsinnaanera taamaasillugu iluaqutaassaaq, lærlingit amerlanerusut ilinniarnermik aallartitsisalernissaannut.

Sungiusaammik suliffissat amerlanerusut pilersinneqarsinnaaqqullugit Naalakkersuisut kissaatigaat misissorniarlugu Namminersorlutik Oqartussat pisiniartarnerat sanaartortitsinerlu periarfissaasinnaanersut perrasaanissamut, suliffeqarfiit pisortanik sullissisartut sungiusaammik suliffissanik pilersitsisarnerisigut. Pisiniartarnermut neqeroortitsisarnermullu kaajallaasitassaaq nutaaq 2013-imi suliarineqalerpoq.

Tamakkualu ilutigisaannik ileqqunngortinniartariaqarpoq pisortat suliffeqarfiutaasa sungiusaammik suliffissanik amerlanerusunik pilersitsiortornissaat.

Aamma ilutigisaannik eqqumaffigineqarnerusariaqarpoq annertusaavigineqarlunilu Danmark-imi sungiusaammik suliffissanik pilersitsiortornissaq, tamatumani inuusuttuaqqat inuussutissarsiutinut ilinniakkamik aallartitsiniartut eqqarsaatigalugit.

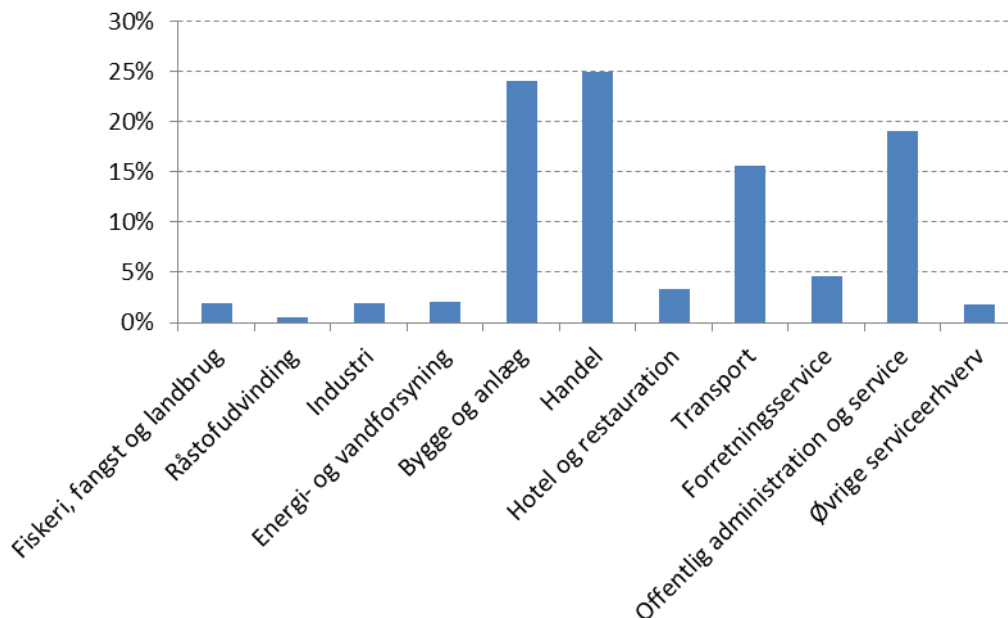
Inatsisini ullumikkut periarfissaareerpoq sungiusaammik sulinerup agguarneqartarsinnaanera, suliffeqarfiit arlaqartut lærlingip sungiusaammik sulinissaanik agguasseqatigiittarnerisigut. Taamaaliornikkut maani nunatsinni sungiusaammik suliffiusinnaasut pitsaanerpaamik iluaqutigineqarsinnaapput.

Kiisalu Naalakkersuisut kissaatigaat inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni ukiumik ataatsimik sivilissusilimmik tunngaviusumik ilinniartitaanermik pilersitsinissaq. Lærlingi taamaasilluni ukiumik ataatsimik periarfissaqassaaq sungiusaammik suliffissamik nassaarnissaminut ilinniagaqarfigisani ikiortigalugu, sungiusaammillu suliffigisaminut ukiuni pingasuni attaveqassalluni, maannakkut ukiunut sisamaasunut taarsiullugu, tassuunalu naatsorsuutigineqarpoq sungiusaammik suliffissat amerlanerusut ammaaneqassasut.

Ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmi (USF) decembari 2012-imi naatsorsuineq naapertorlugu ersippoq ilinniagaqartut – lærlingit – 911-it suliffeqarfinni sungiusaammik suliffeqartut. Tamatuma sungiusaammik suliffissat tamakkiisut ersersinngilai, sungiusaammik suliffissaasinnaasut atorneqanngitsut naatsorsuutini ilaanngimmata, kisiannili sungiusaammik suliffissat piffissami pineqartumi amerlassuserisinnaasaannut qanillattuutaasinnaallutik.

Inuussutissarsiutinut assigiinngitsunut – branche-nut – lærlingit agguataarnerisa takutippaat sammiviit sisamat lærlingit amerlanersaannik 2012-imi tigumminnuusimasut. Niuerneq sanaartornerlu lærlinginik amerlanerpaanik tigooqqaasuusimapput, lærlingillu tamarmiusut affaasa missaat ilinniartorisimallugit.

Figur 1: Inuusutissarsiuutinut branche-nut lærlingit decembarimi 2012 agguataarneri

Kisitsisit tigussaasut siusinnerusukkut ilinniagaqalertussatut tigutittartunut sungiusaammilli suliffissaqannginneq pissutigalugu aallartingitsoortartunut tunngasut piffissami matumani Naalackersuisoqarfimmit tigummineqangillat.

Ilinniarfinnulli paasiniaanikkut Naalackersuisoqarfik paasissutissanik pissarsiaqarpoq, pissutsinut takussutissiisinnaasunik, inuusuttuaqqat sungiusaammik suliffissaqanngitsut eqqarsaatigalugit, 2013-imilu tiguneqarsimasut 2014-imi kingunerisai eqqarsaatigalugit. Taamaattoq oqaatigineqassaaq kisitsisit pineqartut tamakkiisumik tatiginassuseqanngimmata, ilinniarfinniit kisitsisit pissarsiarineqartut nalorninaateqarmata.

Ilinniartitaanermut suliassaqarfik ataatsimut isigalugu taamaattumik erseqqissarneqassaaq tamanna isumaqanngimmat inuusuttuaqqat sungiusaammik suliffissaqanngitsut ilinniakkamik aallartitsisannigitsut, - ilinniakkamimmi allamik toqqaasimasinnaalluarput aallartiffigisimasaminnik. Kiisalu nalorninaateqarpoq 2013-imi tigutittut, ukioq taannalu aallartingitsut 2014-imi aallartissimanersut. Kisitsisit matuma ataaniittut taamaasillutik ilinniarfinnut tigutissimasunik tunngaveqarput, ilinniakkamik sorlermik toqqaasimanerat apeqquaatinnagu.

Paasissutissat ukua ilinniarfinniit katersorneqarput.

Niuernermik Ilinniarfiit – Nuummi Niuernermik Ilinniarfik aamma Campus Kujalleq Qaqortoq:
2013.

84 -it ilinniagartuunngorniarlutik akademiuddannelsimut qinnuteqarsimapput. Akademiuddannelse-mi tiguneqarnissamat piumasaqaataavoq sungiusaammik suliffissamik pissarsereersimanissaq. 28-it sungiusaammik suliffissarsipput ilinniarnermillu aallartitsillutik. Sinneri 56-it sungiusaammik suliffissarsingillat ilinniarnermillu aallartitsinatik.

229-it TNI-mi ilinniartitaanerni tiguneqarput. Taakkunanga 68-it sungiusaammik suliffissarsipput. 161-it missaat taamaasillutik TNI-mi aallartingillat naak tiguneqareeraluarlutik.

2014.

105 ilinniagartuunngorniartut akademiuddannelsimut qinnuteqarsimapput. Maannamut arfineq marluk sungiusaammik suliffissarsisimapput, sinneri 99-it 1. juni 2014-ip tungaanut periarfissaqarput sungiusaammik suliffissarsinissaminut.

Maannamut TNI-mi ilinniartitaanermut 128-t tiguneqareerput Campus Kujallermi aamma Niuernermut Ilinniarfimmi Nuummi.

Tiguneqarsimasut taakkua kingusinnerpaamik aggustip aallaqqaataani sungiusaammik suliffissarseriissapput ilinniarnermik aallartitsiniarlutik.

Maannamut tiguneqareersunit arfineq pingasut sungiusaammik suliffissarsereerput. Julip aggustillu ingerlanerani paasinarsissaaq tiguneqarsimasunit qassit sungiusaammik suliffissarsisimanginersut.

Imarsionermik Ilinniarfik Paamiut, Angallatit naalagassaattut ilinniartitaaneq Nuuk aamma Piniarnermut Aalisarnermullu Ilinniarfik, Uummannaq:

2013 aamma 2014.

Imarsionermik Ilinniarfik sungiusaammik suliffissanut atatillugu qitiusumik ilinniarfittulli allatut inissisimangilaq, ilinniarnerni sungiusaammik sulisarneq ilaanngimmat.

Piumasaqaataavoq naalaganngorniartuni ilinniartitaanerni tiguneqarnissamut pisariaqartumik annertussulimmik imarsiortooreersimanissaq, imarsioreersimanerli taanna ilinniarnep nammineq ilaginngilaa.

2012-imi aalajangerneqarpoq Aalisarnermut Piniarnermullu ilinniartitaanerit sungiusaammik sulinerinnakkut ingerlanneqarunnaassasut, tamatumani sungiusaammik sulinermi pissarsiaasartut tunngavigalugit, kiisalu piniartunut aalisartunullu ilinniartoqartarnermi unammilligassat ilinniartitsinissatullu neqeroorutaasinnaasut eqqarsaatigalugit.

Peqqissutsimut ilinniartitaanerit:

2013 aamma 2014.

Peqqissaanermik Ilinniarfiup akisussaaffigaa ilinniartunngortut tamarmik sungiusaammik suliffissaqarnissaat. Taamaattumik ilinniagaqartut tamarmik sungiusaammik suliffissaqarput.

Ilinniartitaanernullu qinnuteqaateqartartut naammattunik piginnaanillit sungiusaammik suliffissaqartinneqartuniit amerlanerusarput, taamaattumillu qinnuteqartut amerlasuut ilinniartitaanernut utaqqisutut allatsittariaqartarput.

Piffissami matumani kisitsisaatigineqanngillat sungiusaammik suliffissat qassit amigaatigineqarnersut qinnuteqartut naammattunik piginnaanillit tamarmik tiguneqarsinnaanissaannut.

Peqqissutsimut ilinniartitaanernut tunngatillugu ajornartorsiutaavoq utoqqaat illui, napparsimmaviit, angerlarsimaffinni ikiorsiisarnernut immikkoortortat ingerlatsiviillu allat killeqartut sungiusaammik suliffiusinnaasut pigineqarneri.

KTI – Kalaallit Nunaanni teknikkimik ilinniartitaanerit:

2013

189 saviminilerinermik ilinniartitaanerni tiguneqarput. Tiguneqartunit taakkunanga 105-it sungiusaammik suliffissaqarput. Sinneri 84-it sungiusaammik suliffissarsinnaasimangillat.

153-it sanaartornermut ilinniartitaanerni tiguneqarput, – qalipaasut, sanasut aamma VVS-it. Taakkunanga 101-it sungiusaammik suliffissaqanngillat.

2014

365-it saviminilerinermik ilinniartitaanerni tiguneqarput. Piffissami matumani nalorninarpoq ilinniartut qassit sungiusaammik suliffissarsisimanersut. Kisianni nalinginnaasumik 80-it 100-ullu missaanniittut ukiut tamaasa sungiusaammik suliffissaqarlutik aallartitarput. Sinneri 265-it sungiusaammik suliffissaqannginneq pissutigalugu aallartinneq ajorput.

117-it sanaartornermut ilinniartitaanerni tiguneqarput, - qalipaasut, sanasut aamma VVS-it. Maannamut tallimat sungiusaammik suliffissarsisimapput. Tiguneqartunit qasserpiaat sungiusaammik suliffissarsissanersut aatsaat ersarissumik oktobari qaammat 2014 paasinarsissaaq.

INULI:

2013

164-it Inuussutissalerinermik Ilinniarfimmi tiguneqarput, taakkunanga 52-it sungiusaammik suliffissaqarlutik. Sinneri 112-it sungiusaammik suliffissarsisinnaasimangillat.

2014

89-it Inuussutissalerinermik Ilinniarfimmi tiguneqarput, taamaattoq piffissami matumani oqaatigineqarsinnaangilaq tiguneqartunit qassit sungiusaammik suliffissarsissanersut. Suliassaqarfimmi kisitsisit aggusti qaammat ukioq manna pissarsiarineqarsinnaalissapput.

Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni maannakkut pissutsit atuuttut sungiusaammik suliffissaqarnissamut atatillugu imatut isikkoqarallarput:

2013

Tiguneqartut sungiusaammik suliffissaqanngitsut: 514.

Taamaattoq oqaatigineqassaaq tiguneqartunit sungiusaammik suliffissaqanngitsut imaassinnaammat immaq siuliani kisitsisinit ikinneerarsuusut.

2014

2014-imut kisitsisit aatsaat aggusti – oktobari qaammat 2014 pissarsiarineqarsinnaalissapput.

Piffissami qaninnermi Naalakkersuisut sungiusaammik suliffissaasinnaasut pillugit itinerusumik suliamik aallartitsissapput, aamma ilinniagaqalartussatut tiguneqartartut sungiusaammik suliffissaqanngitsut qasserpiaanerini naatsorsuinernik suliaqalissapput, kiisalu siunissamut sungiusaammik suliffissanik qassinik pisariaqartitsisoqarnerisq ilanngullugu nalilersorneqalissalluni.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nick Nielsen